

Wystawa „W przestrzeni Smoka. Sztuka chińska w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie” to spotkanie z najcenniejszymi i najciekawszymi obiektami sztuki i rzemiosła Chin, jakie zostały zgromadzone w Muzeum Narodowym w Krakowie. Po raz pierwszy od ponad 80 lat prezentujemy je w tak szerokim zakresie, obejmującym równocześnie wiele dziedzin.

- Muzeum Narodowe w Krakowie posiada jedną z najlepszych w Polsce kolekcji sztuki Dalekiego Wschodu. Oprócz dobrze znanego zbioru japoników, składają się na nią zabytki kultury chińskiej. Po 80 latach od pierwszej wystawy, która prezentowała je w Sukiennicach, dziś ponownie zapraszamy do zapoznania się ze znakomitymi wyrobami mistrzów sztuki i rzemiosła dawnych Chin. Mamy nadzieję, że nasza wystawa przybliży nieco tę odległą i wciąż jeszcze mało znaną a ogromnie interesującą kulturę – mówi Dyrektor MNK Zofia Gołubiew.

Licząca obecnie blisko trzy tysiące obiektów kolekcja powstała dzięki darom ponad trzydziestu donatorów i uzupełniana była później przez zakupy. Od samego początku – w pierwszej dekadzie XX wieku – opracowywana przez muzealnych kustoszy, szczególnie wiele zawdzięcza profesorowi Julianowi Ignacemu Nowakowi (1865–1946). W 1946 roku przekazał on swój liczny zbiór ceramiki chińskiej o znacznej wartości historycznej i artystycznej, który umożliwia prześledzenie historii tej dziedziny rzemiosła artystycznego od czasów dynastii Han (206 r. p.n.e. – 220 r. n.e.) do końca epoki Qing (1644–1911). Warto zaznaczyć, że obiekty z kolekcji prof. Juliana Nowaka przed ofiarowaniem ich do Muzeum Narodowego eksponowane były w 1934 roku w Sukiennicach w Krakowie, a w latach 1935-1936 na wystawie *The International Exhibition of Chinese Art* w Londynie.

Oś ekspozycji stanowi ceramika – wyznaczająca okres blisko 2000 lat ze znacznie dłuższej i bogatszej historii Chin. Najstarsze z prezentowanych obiektów są naczynia o opalizującej powierzchni z ok. II w. p.n.e. Przestrzeń wyjątkowej powagi na wystawie – *sacrum* – tworzą cenne figurki grobowe z czasów dynastii Tang, a także rzeźby i inne obiekty powstałe pod wpływem systemu filozoficznego buddyzmu, m.in. portrety szesnastu uczniów Buddy – arhatów. Ceramika epok Song i Yuan wprowadza w świat subtelnych, wyrafinowanych kształtów i kolorów. Naczynia szklwione w Longquan lub Yaozhou prezentują ogromną rozpiętość niuansów zieleni, którą w Europie nazwano seladonem. Z kolei czarki na herbatę zwracają uwagę dekoracyjnym szklwieniem, które kojarzono z plamistym szylkretem bądź deseniem skórki zajęczej. Wyroby epoki Ming utożsamiane są z porcelaną białą-niebieską. Na wystawie eksponujemy także niezwykle rzadkie przykłady ceramiki dowodzącej otwartości Chin na inne kultury – kamionkę o wielobarwnym szklwieniu, która powstawała pod wpływem fascynacji perską sztuką zdobniczą z czasów dynastii sasanidzkiej (224–651).

Ceramika epoki Qing to świat niezwykle bogaty w innowacje i pomysłowość technologiczną, fascynujące szklwa jednobarwne, płomieniste czy też dekoracyjne formy naczyń w bieli. Znaczący wpływ na ten stan rzeczy mieli cesarze – koneserzy, patroni, znawcy sztuki – tacy jak Kangxi (1654–1722) czy Qianlong (1736–1795).

Dziedziną, która spaja wędrówkę w czasie i w przestrzeni, jest malarstwo – jedna z najwyżej cenionych sztuk w Chinach. Wyselekcjonowane malowidła reprezentują zarówno klasyczną formę zwoju wiszącego, jak i rzadszą kompozycję horyzontalną.

Miejsce wyjątkowe na wystawie zajmują ubiory i akcesoria stroju. Widz ma okazję zetknąć się z jedyną w swoim rodzaju, intrygującą, nasyconą paletą barw. Podziwiając bogactwo form i kroju szat, zdobień oraz haftów, znajduje także odniesienie do złożoności etnicznej, obyczajowości, wreszcie – gustów społeczeństwa chińskiego epoki Qing.

„W przestrzeni Smoka” następuje spotkanie z wielką różnorodnością tematów, a te składają się na zwartą opowieść o jednej z najstarszych kultur świata, przybliżając jej estetykę, tradycję i symbolikę.

Kuratorki wystawy:

Beata Pacana

Beata Romanowicz

Autor: Beata Romanowicz, Beata Pacana